

GIBIT indexeren

Indexatie 2022

Indexatie kan in de samenwerking tussen gemeenten en leveranciers een discussiepunt zijn. Vandaar dat we vanuit VNG duidelijk willen maken hoe hier mee om gegaan dient te worden.

Mocht je geen afspraken over indexatiemogelijkheden hebt aangebracht in de overeenkomst, dan prevaleert de GIBIT. De GIBIT 2020 zegt het volgende over indexeren, waarin het dikgedrukte stuk tekst toegevoegd is in 2020:

'9.8 Jaarlijks per 1 januari kunnen de overeengekomen (jaar)tarieven en doorlopende vergoedingen door Leverancier worden aangepast, mits deze aanpassing minimaal één maand voorafgaand is aangekondigd. Een stijging is gelimiteerd tot maximaal de (eventuele) stijging van het laatst door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gepubliceerde prijsindexcijfer dienstenprijzen **in vergelijking met het prijsindexcijfer van 12 maanden daarvoor** voor groep J62, althans sectie J, conform CPA 2008, althans de opvolger daarvan.'

In vergelijking met de GIBIT2016 is er een verduidelijking aangebracht met betrekking tot het vergelijkingsmoment.

Het prijsindexcijfer Q3 2022 van J6202 Computeradvisering, komt helaas pas halverwege december uit. Het indexcijfer van Q2 2022 is dus volgens de GIBIT het meest recente indexcijfer. Deze is terug te vinden in de [Statline van het CBS](#) De daadwerkelijke indexatie is Q2 2022 ten opzichte van Q2 2021. De berekening die het CBS maakt is als volgt, let wel, het CBS maakt de berekening met niet afgeronde indexcijfers, het zelf narekenen kan een vertekend beeld geven:

$$(Q2\ 2022 - Q2\ 2021) / Q2\ 2021 \times 100 = \text{indexatiepercentage}$$

Als de prijsindex in 2021 hoger is dan in 2022, zal de berekening een negatief cijfer opleveren. Dit is goed mogelijk. de prijsindex cijfers zijn afhankelijk van meerdere economische factoren. Een crisis, zoals in 2020 en de depressie van 2008, kan een indexcijfer zodanig beïnvloeden dat deze negatief wordt. Een Leverancier is gerechtigd zijn prijs dan te indexeren, maar hoeft hier geen gebruik van te maken. Oftewel de leverancier is niet verplicht te indexeren.

Kort gezegd is de indexering voor 2022 volgens de GIBIT 2016 en GIBIT 2020 3,7% omdat op dit moment kwartaal 2 (definitief gepubliceerd op 15 november: voorlopig cijfer was 3,6) bekend is op de genoemde site van het CBS. Dus voor een ieder die een GIBIT overeenkomst heeft afgesloten de tip dat een leverancier in dat geval een max indexering mag toepassen van 3,7%.

Perioden	Prijnsindex				Jaarmutaties									
	2021 2e kwartaal	2021 3e kwartaal	2021 4e kwartaal	2021	2022 1e kwartaal	2022 2e kwartaal	2022 3e kwartaal*	2021 2e kwartaal	2021 3e kwartaal	2021 4e kwartaal	2021	2022 1e kwartaal	2022 2e kwartaal	2022 3e kwartaal**
CPA2008	2015=100													
6202 Computeradvisering	107,7	108,7	109,4	108,5	111,5	111,7	.	0,3	2,1	1,7	1,2	2,9	3,7	.

Verder staat het volgende opgenomen in de GIBIT:

'9.9 Leverancier is voorts gerechtigd de aantoonbare prijsstijging van Derdenprogrammatuur per 1 januari door te belasten, **mits deze prijsstijging ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst nog niet voorzienbaar was**. Indien de prijzen van Derdenprogrammatuur gedurende de looptijd van de Overeenkomst dalen, zal Leverancier van Derdenprogrammatuur steeds slechts de actuele (verlaagde) prijs in rekening brengen.'

In dit geval is dikgedrukt een belangrijke 'mits' aangegeven. Als een leverancier aan kan tonen dat zij niet van een prijsstijging van een toeleverancier van derdenprogrammatuur af wisten, zijn zij gerechtigd deze te indexeren.

Advies voor nu

GIBIT team, VNGR M&O, de werkgroep GIBIT, gehoord de leveranciers in het leveranciersoverleg, adviseren:

1. Als GIBIT 2020 is afgesproken, leveranciers moeten voor 1 december 2022 voor toepassing indexering per 1-1-2022 aankondigen dat zij willen indexeren. Het laatste definitieve cijfer J6202 is Q2 = 3,7%. Dat is maximaal te accepteren. Geen vooraankondiging, geen indexering te accepteren.
2. Als GIBIT 2016 is afgesproken met leverancier, idem 'echter in vergelijking met prijs indexcijfer van 12 maanden daarvoor' ontbreekt. Daarmee ontstaat iets meer ruimte: advies = 3,7% maximaal toestaan, mits tijdig aangekondigd etc.
3. Als er andere afspraken zijn gemaakt: ga die na en kijk of leverancier prijswijziging conform die afspraken die in die specifieke overeenkomst staan, doorvoert;
4. Als er geen afspraken zijn gemaakt, maak dan een tweezijdige afspraak, stel dan voor aan de leverancier om GIBIT 2020 omtrent facturatie (9.8) te hanteren
5. Vooralsnog alleen indexering toestaan: prijsverhoging in verband met economische omstandigheden is een bijzonder kwestie, die in samenspraak – continuïteit dienstverlening/dreigend faillissement – is een ander gesprek.

Advies naar de toekomst

Overwegende dat:

- a. CBS in 2024 in de planning heeft dat rubriek J62 onder de loep wordt genomen,
- b. CBS voor nieuwe contracten adviseert:
 - i. De exacte naam van het indexcijfer waarmee gaat worden geïndexeerd:
Advies kies J6202 computeradvies i.c. hardwareadvies, systemen- en softwareadvies en technische IT ondersteuning. Let op: er is met leveranciers op weg naar 2023 overleg gevoerd, en daar is van hen positief geadviseerd dat we in de GIBIT 2023 gebruik gaan maken van DPI (dus naar de algemene brede categorie);
 - ii. Wordt het eerst gepubliceerde cijfer gebruikt, het cijfer dat op een bepaalde datum is gepubliceerd, of het definitieve cijfer?
Advies: accepteer het definitieve cijfer
 - iii. Wordt een maandindexcijfer gebruikt of het jaar- of kwartaalgemiddelde van een aantal maandindexcijfers?
Advies per 1-1-2023: accepteer voor Q2-kwartaalcijfer, definitief
Advies per 1-1-2024: accepteer jaarcijfer 2022, dat medio mei 2023 bekend wordt (voor bestaande contracten, ga hierover in overleg met je bestaande leveranciers)
 - iv. Op welke datum in het jaar de indexering wordt toegepast;

Advies accepteer per 1-1- voor komende jaar, mits voor 1 december door je leverancier voorafgaand aangekondigd. Let op: met dat jaarlijks indexcijfer kan je wel al rekening houden in de gemeentebegroting voor het jaar daarop.

- v. Op welke maand, kwartaal of jaar het indexcijfer betrekking heeft.
Advies: accepteer het laatst bekende definitieve jaarcijfer.

- c. dat het voor gemeenten aantrekkelijker is jaarcijfers te hanteren die bij het opstellen van de begroting bekend zijn, uit te gaan van definitief jaarcijfer. Dat cijfer is medio mei bekend. D.w.z. 2022 is mei 2023 bekend en kan per 1-1-2024 (mits aangekondigd door leverancier voor 1-12-2023) gehanteerd.
- d. Dat in acht te nemen is of er sprake is van een wezenlijke wijziging (dat zou het geval kunnen zijn bij cumulerende onderhoudsbedragen en langlopende contracten).
- e. leveranciers gehoord zijn en snappen dat een vlakker cijfer (een jaarcijfer heeft dat in zich) beter te hanteren is (minder grillig en beter voorspelbaar) en dat het na-ijl effect te overzien is.

Tot slot nog een passage over prijs-aanpassingen. Wij adviseren prijsaanpassingen los te koppelen van indexering. Hoe verleidelijk ook: dat zijn aparte gesprekken, met aparte motivering en wellicht onderhandelingen op basis van billijkheid en proportionaliteit.

Voor meer handelingsperspectief van gemeenten wordt verwezen naar het forum.vng.nl, Groep GIBIT. Je vind daar zienswijzes, vragen en antwoorden op indexeringsvoorstellen van leveranciers, over indexering en prijsverhogingen en stappenplannen die je kunnen helpen.

Mochten er vragen zijn, stel deze gerust op forum.vng.nl groep GIBIT of aan GIBIT@VNG.nl.

Met vriendelijke groet,

Team GIBIT